

Project part-financed by the European Union within the BSR INTERREG III B Neighbourhood Programme

This brochure is published by the Ministry for Transport, Building and Regional Development Mecklenburg-Vorpommern

Medium-sized Towns as Development Motors in the South Baltic Arc

Approaches · Experiences · Recommendations

■ Mittelstädte als Entwicklungsmotoren im südlichen Ostseebogen

Ansätze · Erfahrungen · Empfehlungen

■ Miasta średniej wielkości siłą napędową dla obszaru Łuku Południowego Bałtyku

Przesłanki · Doświadczenia · Rekomendacje

■ Средние города как локомотивы развития Южной Балтийской Дуги

Подходы · опыт · рекомендации

»How can medium-sized towns become development motors for our regions?«

Preface

The SEBco project

General information..... 4

Cooperation

City-suburban alliances..... 6

Cooperation

Intermunicipal cooperation in city-suburban areas of Mecklenburg-Vorpommern/DE..... 8

Development

Regional profiling of industrial zones..... 10

Accessibility

Revitalisation of secondary railway lines..... 12

Accessibility

The example of the Reda-Hel railway line in Poland..... 14

Networking

Internationalisation of SMEs..... 16

Support

Strengthening the role of medium-sized towns..... 18

Contacts

..... 20

EN Preface

How can medium-sized towns become development motors for our regions?

This was the leading question when we started the BSR INTERREG IIIB project »SEBco« with our partners from Germany, Latvia, Lithuania, Poland and Russia two years ago.

We share the same situation: There are only few metropolises in our regions that can be »lighthouses« for development, as current national and EU policies imply. But we do have a number of regional centres and the impulses that they already give can increase in the future.

SEBco tested models of what can be done at local and regional level for our medium-sized towns. Some of these measures, such as initiating city-suburban alliances in Mecklenburg-Vorpommern, are already showing their first results. Based on our common experience, we have elaborated some recommendations for better policies in peripheral regions.

I am very pleased to present the results of our cooperation here. They demonstrate practical alternatives to »metropolis fever« and give prospects to regions far from large conurbations.

Schwerin, November 2007

Dr. Otto Ebnet,
Minister for Transport, Building and Regional
Development Mecklenburg-Vorpommern

DE Vorwort

Wie können Mittelstädte zu Entwicklungsmotoren für unsere Regionen werden?

Diese Frage begleitete uns in den letzten zwei Jahren, in denen wir mit Partnern aus Deutschland, Lettland, Litauen, Polen und Russland gemeinsam am INTERREG IIIB (Ostseeraum) Projekt »SEBco« arbeiteten. In Mecklenburg-Vorpommern wie auch den meisten unserer Partnerregionen gibt es keine Metropoliten, die »Leuchttürme« für die Regionalentwicklung im Sinne der gegenwärtigen nationalen und EU-Politik sein können. Aber wir verfügen über eine Reihe regionaler Zentren, die bereits heute Entwicklungsimpulse geben und dies zukünftig in noch viel größerem Maße tun können.

Im Rahmen von SEBco haben wir Handlungsansätze erprobt, mit denen lokale und regionale Akteure Mittelstädte stärken können. Einige der Maßnahmen, wie die in Mecklenburg-Vorpommern initiierten Stadt-Umland-Kooperationen, haben bereits konkrete Erfolge vorzuweisen. Auf der Grundlage unserer gemeinsamen Erfahrungen geben wir Empfehlungen für eine bessere Entwicklung peripherer Räume.

Ich freue mich, Ihnen hier die Ergebnisse unserer internationalen Zusammenarbeit vorstellen zu können. Sie beweisen, dass es konkrete Alternativen zum »Metropolen-Fieber« und Entwicklungschancen für die Regionen abseits der großen Ballungsräume gibt.

Schwerin, im November 2007
Dr. Otto Ebnet,
Minister für Verkehr, Bau und Landesentwicklung Mecklenburg-Vorpommern

PL Wstęp

W jaki sposób średniej wielkości miasta mogą stać się siłą napędową dla naszych regionów?

Tak brzmiało podstawowe pytanie, które sformułowaliśmy na początku realizacji projektu SEBco realizowanego w ramach BSR INTERREG IIIB z partnerami z Niemiec, Łotwy, Litwy, Polski i Rosji, gdy dwa lata temu zaczynaliśmy współpracę. Znajdujemy się w podobnej sytuacji – z jednej strony niewiele jest w naszych regionach metropolii, które zgodnie z obecną polityką krajową i UE mogłyby pełnić funkcję »latarni morskich« i stymulować rozwój, a z drugiej istnieje szereg ośrodków o znaczeniu regionalnym o znaczącym potencjale rozwojowym.

Projekt SEBco stworzył możliwość przetestowania modeli działań, jakie można realizować na poziomie lokalnym i regionalnym, właśnie w średniej wielkości miastach. Niekłóre z tych rozwiązań, na przykład tworzenie związków sub-urbanizacyjnych w landzie Meklemburgia-Pomorze Przednie, już teraz przynoszą konkretne rezultaty. Bazuując na wspólnych doświadczeniach, opracowaliśmy szereg rekomendacji wspierających tworzenie lepszej polityki rozwoju w regionach peryferyjnych. Cieszę się, że mogę przedstawić wyniki naszej współpracy. Pokazują one praktyczne rozwiązania alternatywne wobec procesu »gorączka metropolii«, wskazując na nowe możliwości dla regionów znajdujących się z dala od dużych aglomeracji.

Schwerin, listopad 2007
Dr Otto Ebnet,
Minister Transportu, Budownictwa i Rozwoju Regionalnego Meklemburgii-Pomorza Przedniego

RU Предисловие

Как небольшие города могут стать импульсами для развития наших регионов?

Это было главным вопросом два года назад, когда мы вместе с нашими партнёрами из Германии, Латвии, Литвы, Польши и России запустили проект BSR INTERREG IIIB »SEBco«.

Мы находимся в одинаковой ситуации: в наших регионах есть лишь несколько крупных городов, которые могут быть »локомотивами« развития в рамках текущей национальной и общеевропейской политики. В то же время у нас имеется ряд региональных центров, и импульсы, которые уже исходят от них, могут приобрести ещё большее значение в будущем.

В рамках »SEBco« были протестированы модели действий для наших небольших городов, которые могут применяться на местном и региональном уровне. Некоторые из таких мер, например, инициирование объединений пригородов в федеральной земле Мекленбург - Передняя Померания, уже показывают первые результаты. На основе нашего обобщённого опыта мы выработали ряд рекомендаций для совершенствования политики в периферийных регионах.

Я рад представить здесь результаты нашего сотрудничества. Они демонстрируют реальную альтернативу »суете крупных городов« и дают шанс регионам, удалённым от городских агломераций.

Шверин, ноябрь 2007 г.
Д-р Отто Эбнет,
Министр транспорта, строительства и регионального развития земли Мекленбург - Передняя Померания

EN Study trips and pilot actions (e.g. Railway Reda – Hel / PL) facilitated the international exchange of experience.

DE Exkursionen und Pilotmaßnahmen (Beispiel der Bahnlinie Reda-Hel / PL) waren Bestandteil des internationalen Erfahrungsaustausches.

PL Międzynarodową wymianę doświadczeń wspomagały wizyty studyjne i działania pilotażowe (np. linia kolejowa Reda – Hel).

RU Ознакомительные поездки и пилотные проекты (напр., железная дорога Реда-Хел (Польша)) обогатили международный обмен опытом.

Facts about SEBco	
Full title	»City-Hinterland Cooperation as Motor for Regional Development in the South Eastern Baltic«
Involved partners	14 regional administrations, development agencies, business associations and universities from Germany, Latvia, Lithuania, Poland and Russia
Lead Partner	Ministry for Transport, Building and Regional Development Mecklenburg-Vorpommern, Spatial Planning Department / Germany
EU programme	Baltic Sea Region INTERREG IIIB Neighbourhood Programme
Total budget	862.500 EUR (of which: 519.375 EUR ERDF funding, 153.000 EUR TACIS funding)
Project period	1 January 2006 – 31 December 2007
Website	http://www.sebco.eu

The SEBco project

General information

EN General information

The regions along the southeastern coast of the Baltic Sea show similar structural weaknesses. This is why the »VASAB 2010+« development strategy for the Baltic Sea Region proposes to intensify international cooperation in the so-called »South Baltic Arc«.

Regional administrations took this up in the BSR INTERREG IIIB project »South Baltic Arc« (2002-2005) that promoted development on the basis of transport infrastructure improvements. SEBco continued the cooperation. It focussed on another common development obstacle: the location in the »development shadow« of large growth centres.

As one approach to counteract this, the international partnership activated the growth potentials of medium-sized towns through a set of measures:

- Models and pilots for local / regional action in city-suburban cooperation, industrial zone development and secondary railway revitalisation showed how medium-sized towns can be developed and better linked to their surrounding regions.
- A business support network was created that helps small and medium-sized enterprises (SMEs) in the »South Baltic Arc« to expand to foreign markets.
- Based upon the project results and general considerations, policy recommendations for medium-sized towns were elaborated.

DE Allgemeine Informationen

Die Regionen entlang der südlichen Ostseeküste weisen ähnliche Strukturprobleme auf. Aus diesem Grund regt die Entwicklungsstrategie »VASAB 2010+« für den Ostseeraum eine intensive internationale Zusammenarbeit im sogenannten »südlichen Ostseebogen« an.

Das INTERREG-IIIB-Ostsee-Projekt »South Baltic Arc« (2002-2005) griff diesen Ansatz erstmals auf, indem regionale Gebietskörperschaften Verbesserungen der Verkehrsinfrastruktur für regionale Entwicklungsmaßnahmen nutzten. SEBco setzte diese Zusammenarbeit fort und konzentrierte sich auf ein weiteres gemeinsames Entwicklungshemmnis: Die Lage im »Entwicklungsschatten« der großen Wachstumskerne.

Als Gegenstrategie entwickelten die Partner aus fünf Ländern ein Bündel von Maßnahmen, mit denen die Wachstumspotenziale von Mittelstädten aktiviert werden:

- Handlungsmodelle und Pilotmaßnahmen für die Stadt-Umland-Kooperation, die Gewerbegebietentwicklung und die Revitalisierung von Bahnnebenstrecken zeigen auf, wie Mittelstädte entwickelt und besser mit dem Umland vernetzt werden können.
- Ein Netzwerk von Wirtschaftsförderungsinstitutionen unterstützt kleine und mittlere Unternehmen im südlichen Ostseebogen bei der Erschließung ausländischer Märkte.
- Auf der Grundlage der Projektergebnisse sowie allgemeiner Überlegungen wurden politische Handlungsempfehlungen für die Unterstützung von Mittelstädten erarbeitet.

PL Informacje ogólne

Regiony położone wzdłuż południowo-wschodniego wybrzeża Bałtyku charakteryzują podobne problemy strukturalne. Dlatego też stworzona dla Regionu Morza Bałtyckiego strategia rozwoju VASAB 2010+ zakłada intensyfikację współpracy międzynarodowej w ramach tak zwanego Łuku Południowego Bałtyku.

Zadania tego podjęły się administracje regionalne poprzez uczestnictwo w projekcie Łuk Południowego Bałtyku (2001-2005) realizowanego w ramach programu BSR INTERREG III. Celem projektu było promowanie rozwoju w oparciu o modernizację infrastruktury transportowej. Projekt SEBco kontynuuje tę współpracę, jednak szczególną uwagę zwraca na inną, wspólną dla naszych regionów barierę rozwojową, jaką jest pozostawanie w »cieniu rozwoju« większych ośrodków.

W celu stworzenia właściwej formy przeciwdziałania tym tendencjom, w ramach partnerstwa kilku krajów opracowano zestaw działań mających na celu aktywizację potencjału rozwojowego miast średniej wielkości:

- Modele i rozwiązania pilotażowe dla działań lokalnych / regionalnych w ramach współpracy miast i ich otoczenia, rozwój stref przemysłowych oraz rewitalizacja kolei regionalnych zademonstrowały, w jaki sposób średniej wielkości miasta mogą się rozwijać i jednocześnie wypracowywać lepsze powiązania z ich otoczeniem funkcjonalnym.
- Stworzono sieć otoczenia biznesu, której zadaniem jest wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) działających na terenie Łuku Południowego Bałtyku w wejściu na rynki zagraniczne.
- Na podstawie wyników projektu oraz uwarunkowań ogólnych opracowano zalecenia w zakresie prowadzenia polityki rozwoju miast średniej wielkości.

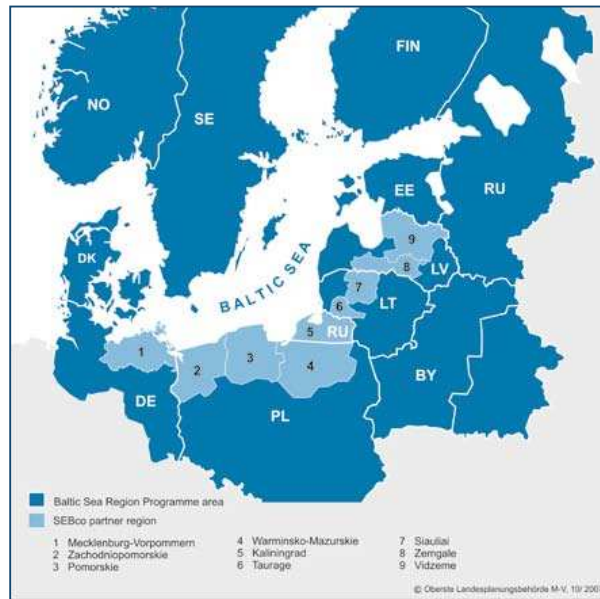
RU Общая информация

Регионы, расположенные на юго-восточном побережье Балтийского моря, имеют схожие структурные недостатки. Это стало причиной, по которой в рамках стратегии развития прибалтийского региона »VASAB 2010+« было предложено активизировать международное сотрудничество на территории так называемой »Южной Балтийской дуги«.

Это начинание было продолжено региональными администрациями проектом BSR INTERREG IIIB »Южная Балтийская дуга« (2001-2005), который способствовал развитию регионов за счёт совершенствования транспортной инфраструктуры. SEBco продолжил сотрудничество и сосредоточил своё внимание на другом немаловажном препятствии для развития: расположенности в »тени« крупных агломераций.

Один из подходов к решению этой проблемы состоит в том, чтобы задействовать международное сотрудничество для активизации потенциала развития небольших городов путём ряда мер:

- модели и пилотные проекты в области местного и регионального сотрудничества между пригородами, развитие промышленных зон и модернизация железных дорог второстепенного значения показали, что небольшие города имеют возможности для развития и улучшения сообщений с соседними регионами.
- была создана сеть поддержки бизнеса, помогающая малым и средним предприятиям (МСП) на территории »Южной Балтийской дуги« расширить свою деятельность для охвата зарубежных рынков.
- на основе результатов проектов и общих соображений были выработаны стратегические рекомендации для небольших городов.

EN SEBco involved partners from nine regions in five countries to the South East of the Baltic Sea.

DE Im Projekt SEBco arbeiteten Partner aus neun Regionen in fünf Ländern des südlichen Ostseebogens zusammen.

PL W SEBco uczestniczyli partnerzy z dziewięciu regionów z pięciu krajów południowo-wschodniego wybrzeża Bałtyku.

RU В SEBco участвуют партнёры из девяти регионов пяти стран, расположенных на юго-восточном побережье Балтийского моря.

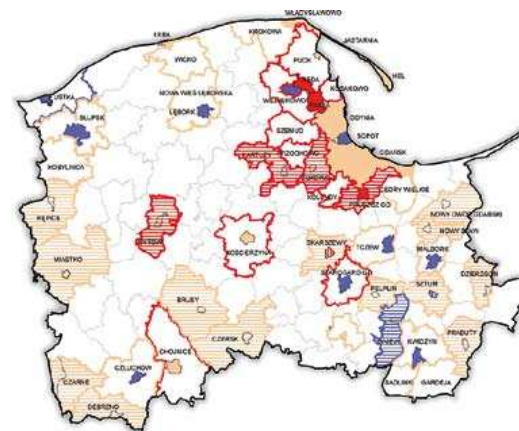

EN Schwerin/Germany (pop. 96 000) has links with the surroundings especially in the fields of housing and transport.

DE Schwerin/Deutschland (96.000 EW) weist insbesondere in den Bereichen Wohnen und Einzelhandel Verflechtungen mit dem Umland auf.

PL Niemieckie miasto Schwerin (ludność 96.000) korzysta ze wspólnych rozwiązań wraz z otoczeniem funkcjonalnym w dziedzinach takich jak mieszkalnictwo i transport.

RU Шверин / Германия (96 000 жителей) связан с соседними территориями прежде всего в сфере жилья и транспорта.

EN SEBco examined migration processes in the city-suburban areas in Pomorskie Voivodship/ PL (red: population growth, yellow: stable population, blue: population decline).

DE SEBco untersuchte Migrationsprozesse in Stadt-Umland-Räumen der Wojewodschaft Pomern/PL (rot: Bevölkerungswachstum, gelb: stabile Bevölkerung, blau: Bevölkerungsrückgang).

PL Projekt SEBco badał procesy migracyjne pomiędzy miastami województwa pomorskiego a ich otoczeniem (czerwoną: wzrost liczby ludności, żółtą: stabilna liczba ludności, niebieski: spadek liczby ludności).

RU Участники SEBco изучили миграционные процессы в пригородных областях Поморского воеводства в Польше (красный: рост населения; жёлтый: стабильное население; синий: убыль населения).

Cooperation

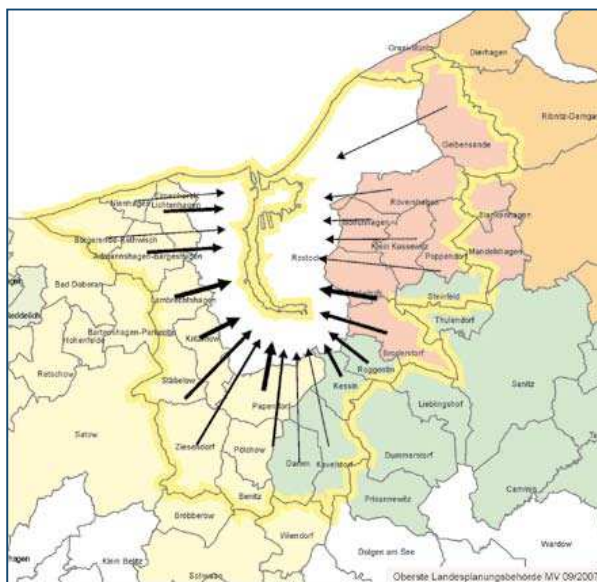
City-suburban alliances

EN City-suburban alliances

Medium-sized towns in the South Baltic saw intensive suburbanisation since 1990. Today they can only satisfy land-use demands and provide services of common interest, e.g. residential or retail, together with surrounding municipalities. Numerous interdependencies mean that coordinating actions in these city-suburban areas will be even more necessary in future.

SEBco created city-suburban model alliances in Germany, Lithuania, Poland and Russia. The points of departure differed considerably. In Eastern Europe it was necessary to define city-suburban areas, identify fields for concerted action and raise awareness first. In Germany, the pilot regions could skip this step and developed practical modes of voluntary cooperation.

The administrative framework in Mecklenburg-Vorpommern governing the municipalities' geographical division and their scope of responsibilities is such that a coordinated city-suburban development can only take place within the framework of intermunicipal cooperation. The success of these cooperative alliances shows that they can be an effective instrument; the approaches in Mecklenburg-Vorpommern can therefore also be considered as a model and alternative for other countries, even in those where »top-down« planning is possible.

EN 963 pupils travel from suburban municipalities to secondary schools in Rostock/Germany.

DE Im Raum Rostock (Deutschland) besuchen 963 Schüler aus Umlandgemeinden Schulen in der Kernstadt.

PL 963 uczniów dojeżdża z obszarów podmiejskich do szkół średnich w Rostoku w Niemczech.

RU 963 учеников из пригородных населённых пунктов были переведены в средние школы г. Росток (Германия).

DE Stadt-Umland-Allianzen

Die Mittelstädte im südlichen Ostseebogen weisen seit 1990 eine starke Suburbanisierung auf. Zahlreiche zentralörtliche Funktionen, wie Wohnen, Einkaufen oder Einzelhandel, können nur zusammen mit den Umlandgemeinden wahrgenommen werden. Die Notwendigkeit für Abstimmungen in den Stadt-Umland-Räumen wird in Folge dieser vielfältigen Verflechtungen in Zukunft weiter zunehmen.

Im Rahmen von SEBco wurden modellhaft Stadt-Umland-Allianzen in Deutschland, Litauen, Polen und Russland geschaffen. Ihre Ausgangspunkte unterschieden sich erheblich. In den osteuropäischen Staaten war es nötig, in einem ersten Schritt Stadt-Umland-Räume abzugrenzen, Kooperationsfelder zu bestimmen und ein öffentliches Bewusstsein zu schaffen. Die deutschen Pilotregionen hatten diesen Schritt bereits hinter sich und konzentrierten sich auf die konkrete Zusammenarbeit in ausgewählten Feldern.

In Mecklenburg-Vorpommern führt der räumliche Zuschnitt der Kommunen sowie deren Zuständigkeiten dazu, dass eine koordinierte Stadt-Umland-Entwicklung nur im Rahmen einer interkommunalen Kooperation erreicht werden kann. Der Erfolg dieses weitgehend freiwilligen Ansatzes kann auch für die Länder Vorbild und Alternative sein, in denen eine Koordination durch übergeordnete Ebenen möglich ist.

PL Związki sub-urbanizacyjne

Od początku lat dziewięćdziesiątych w średniej wielkości miastach znajdujących się na obszarze Łuku Południowego Bałtyku można było zaobserwować silne procesy sub-urbanizacji. Obecnie miasta te mogą realizować potrzeby w zakresie gospodarki przestrzennej i świadczyć usługi, na przykład mieszkaniowe lub handlowe, tylko w ramach wspólnych działań z otaczającymi je gminami. Występujące w tym przypadku liczne współzależności oznaczają konieczność koordynowania tych działań na obszarach miast i ich otoczenia funkcjonalnego. Potrzeba ta będzie jeszcze silniejsza w przyszłości.

Projekt SEBco pozwolił na stworzenie modeli związków sub-urbanizacyjnych w Niemczech, na Litwie, w Polsce i w Rosji. Jednak punkty wyjścia do tych działań były całkiem inne. W Europie Wschodniej trzeba było zacząć od analizy procesów w celu zdefiniowania obszarów sub-urbanizacyjnych, określenia dziedzin współpracy pomiędzy nimi oraz podniesienia świadomości tego zjawiska. Natomiast w Niemczech, gdzie analiza taka nie była konieczna, regiony pilotażowe opracowały praktyczne modele współpracy.

Zgodnie z obowiązującą w Meklemburgii-Pomorze Przednie strukturą administracyjną decydującą o podziale geograficznym i zakresie zadań gmin, koordynacja rozwoju miast i ich otoczenia może się odbywać wyłącznie w ramach współpracy poszczególnych jednostek miejskich. Sukces takich powiązań współpracy dowodzi skuteczności tych rozwiązań; dlatego podejście zastosowane w Meklemburgii-Pomorze Przednie można rozważyć jako wzór i rozwiązanie alternatywne dla innych krajów.

RU Альянсы пригородов

Начиная с 1990 года, в подавляющем большинстве небольших городов Южной Балтийской дуги наблюдалось интенсивное уменьшение численности населения. Сейчас эти города могут удовлетворить потребности в земельных площадях и предоставить такие общие услуги, как жилье и розничная торговля, только совместно с муниципалитетами пригородов. Взаимная зависимость во многих отношениях означает, что координация усилий в таких пригородных регионах будет ещё более насущной в будущем.

В рамках SEBco были созданы модели альянсов пригородов в Германии, Литве, Польше и России, притом отправные точки в значительной степени различались. В Восточной Европе необходимо было провести анализ с целью определения пригородных районов, выработки плана согласованных действий и повышения информированности. В Германии пилотные регионы могли миновать этот этап и разработали практические модели самостоятельного сотрудничества.

Административная структура в земле Мекленбург - Передняя Померания, отвечающая за географическое деление муниципалитетов и сферу их ответственности, такова, что такое координированное развитие пригородов возможно только в рамках кооперации между муниципалитетами. Успех этих альянсов показывает, что они могут быть эффективным инструментом. В связи с этим подходы, применённые в земле Мекленбург - Передняя Померания, могут рассматриваться в качестве модели и альтернативы для стран, где возможно планирование по схеме »сверху-вниз«.

EN Functions of the city are often developed in the surrounding municipalities. Example of Stralsund.

DE Städtische Funktionen werden häufig direkt in den Umlandgemeinden an der Stadtgrenze entwickelt. Beispiel Umlandgemeinde Stralsund.

PL Funkcje miast rozwijają się często bezpośrednio na granicach miast w otaczających je gminach (np. gminy otaczające Stralsund).

RU Городские функции зачастую возникают непосредственно в пригородных общинах на границе города. Пример: пригородная община Штральсунд.

City-suburban area	Issues of cooperation / example of common planning documents
Rostock	Housing, industrial areas, retail, transport
Schwerin	Housing, transport, education, tourism <i>City-suburban development plan</i>
Neubrandenburg	Housing, industrial areas, transport, education, social infrastructure <i>City-suburban framework plan</i>
Stralsund Greifswald	Housing, industrial areas, retail, transport, education <i>City-suburban retail strategy</i>
Wismar	Industrial areas, retail, education

EN The city-suburban alliances in Mecklenburg-Vorpommern have succeeded in defining concrete issues and means of cooperation.

DE Die Stadt-Umland-Allianzen in Mecklenburg-Vorpommern haben konkrete Handlungsfelder und Maßnahmen definiert.

PL Dzięki zawartym w Meklemburgii-Pomorze Przednie związkom sub-urbanizacyjnym udało się skutecznie określić konkretne problemy i sposoby prowadzenia współpracy.

RU Альянсы пригородов в земле Мекленбург - Передняя Померания успешно определили конкретные аспекты и пути кооперации.

Cooperation

Intermunicipal cooperation in city-suburban areas of Mecklenburg-Vorpommern/DE

EN Intermunicipal cooperation in city-suburban areas of Mecklenburg-Vorpommern/DE

With 39% of its total population, 49% of its employees and 50% of its total retail area, Mecklenburg-Vorpommern's six city-suburban areas (CSAs) are crucial for the development of the otherwise sparsely populated federal state. Fifteen years of sub-urbanisation has both intensified links and revealed conflicts between core cities and surrounding municipalities. Cooperation works well in some areas, such as waste water treatment, but other fields, like development of settlement and industrial areas, remain uncoordinated.

In 2005, the State Spatial Development Programme defined CSAs and committed local authorities to set up city-suburban development concepts that will become binding documents by 2010. As a consequence, intermunicipal negotiations started in all six CSAs with the aim to analyse potential cooperation fields and to elaborate common concepts for them. This is leading to cooperation agreements being adopted by the municipal councils.

The chosen priorities and modes for cooperation of the CSAs show a great variety with reference to local needs. The cooperative, decentralised approach therefore fits in well with the concepts of polycentric spatial development and endogenous development.

DE Interkommunale Kooperation in Stadt-Umland-Räumen Mecklenburg-Vorpommerns/DE

Mit 39% der Gesamtbevölkerung, 49% der Beschäftigten und 50% der Einzelhandelsflächen sind die Stadt-Umland-Räume (SUR) in Mecklenburg-Vorpommern für die Entwicklung des ansonsten dünn besiedelten Landes von großer Bedeutung. 15 Jahre Suburbanisierung haben die Verflechtungen der Kernstadt mit ihrem Umland verstärkt, aber auch Konflikte offengelegt. Erfolgreiche interkommunale Zusammenarbeit gibt es z.B. in der Abwasserentsorgung. In anderen Bereichen, wie der Wohngebiets- und Gewerbegebietsentwicklung, blieb ein abgestimmtes Vorgehen jedoch die Ausnahme.

Das 2005 verabschiedete Landesraumentwicklungsprogramm weist sechs SUR aus. Deren Städte und Gemeinden sind verpflichtet, Stadt-Umland-Konzepte zu erarbeiten, die spätestens 2010 zu verbindlichen Dokumenten werden. In Folge dessen begannen interkommunale Abstimmungen mit dem Ziel, mögliche Kooperationsfelder zu analysieren und gemeinsame Konzepte zu erarbeiten. Im Ergebnis sollen verbindliche Kooperationsvereinbarungen getroffen und von den Gemeinderäten verabschiedet werden.

Die gewählten Schwerpunkte und Kooperationsinstrumente in den SUR zeigen eine große Vielfalt und berücksichtigen die lokalen Besonderheiten. Der kooperative, dezentrale Ansatz folgt somit dem Konzept einer polyzentrischen Raumentwicklung und nutzt endogene Potenziale.

PL Współpraca między-gminna na obszarach miejsko-podmiejskich w Meklemburgii-Pomorze Przednie / Niemcy

Na sześciu obszarach miejskich (sub-urbanizacyjnych) w Meklemburgii-Pomorze Przednie mieszka 39% ludności landu, a pracuje 49% osób zatrudnionych. Ponadto obszary te zajmują 50% jego całkowitej powierzchni handlowej. Oznacza to, że odgrywają one kluczową rolę w rozwoju tego landu, charakteryzującego się niską gęstością zaludnienia. Trwające już od piętnastu lat procesy sub-urbanizacyjne przyczyniły się do zintensyfikowania powiązań pomiędzy miastami a ich otoczeniem funkcjonalnym, ale jednocześnie ujawniły występowanie konfliktów w tym obszarze. W niektórych dziedzinach, jak na przykład gospodarka wodno-ściekowa, współpraca przebiega pozytywnie, ale w innych, jak na przykład rozwój osadnictwa i przemysłu, nadal brak jest koordynacji działań.

W 2005 roku Program Rozwoju Przestrzennego wprowadził definicję obszarów miejskich i ich otoczenia funkcjonalnego i zobowiązał władze lokalne do opracowania koncepcji rozwoju obszarów sub-urbanizacyjnych; do 2010 roku mają one uzyskać status dokumentu prawnego. W wyniku tego podjęto negocjacje pomiędzy jednostkami administracyjnymi we wszystkich sześciu obszarach w celu przeanalizowania potencjalnych dziedzin współpracy i opracowania wspólnych koncepcji. W rezultacie władze miejskie podejmują porozumienia o współpracy.

Przyjęte priorytety i modele działania odzwierciedlają różnorakie potrzeby poszczególnych jednostek lokalnych. Właśnie dlatego podejście zdecentralizowane i oparte na współpracy dobrze wpisuje się w koncepcję policentrycznego rozwoju przestrzennego i endogenicznego.

RU Сотрудничество между муниципалитетами пригородов земли Мекленбург - Передняя Померания (Германия)

Шесть пригородных районов, на которые приходится 39% общего количества населения, 49% трудоспособного населения и 50% всех торговых площадей земли Мекленбург - Передняя Померания, играют ключевую роль в развитии этой федеральной земли, имеющей в целом низкую плотность населения. Пятнадцать лет непрерывного роста количества жителей, переселяющихся в пригороды, укрепили взаимосвязи, но и вскрыли конфликты между центральными городами и их пригородами. В некоторых сферах кооперация развивается хорошо, например, в области переработки сточных вод, но в других направлениях, таких как развитие жилых и промышленных районов, остаётся несоординированной. В 2005 году согласно принятой земельной Программе развития территорий были определены пригородные районы, а местным властям было поручено разработать концепции их развития, которые к 2010 году должны стать официальными документами, обязательными для исполнения. В результате во всех шести пригородных районах была начата организация совещаний с целью анализа потенциальных областей сотрудничества и выработки общих концепций для них. В конечном итоге муниципальными советами будут приняты соответствующие соглашения о сотрудничестве.

Избранные приоритеты и модели сотрудничества пригородных районов существенно варьируют в зависимости от местных потребностей. Таким образом, подходы децентрализованного сотрудничества прекрасно вписываются в концепцию многополярного развития территорий за счёт внутренних ресурсов.

Quelle: Landesplanungsbereich MV 08/2007

EN The six city-suburban areas of Mecklenburg-Vorpommern.

DE Die sechs Stadt-Umland-Räume in Mecklenburg-Vorpommern.

PL Sześć obszarów sub-urbanizacyjnych Meklemburgii Pomorze-Przednie.

RU Шесть пригородных районов земли Мекленбург - Передняя Померания.

EN Brownfield development in Jelgava/LV (23 ha lot size, 111 000 sq.m. floor space)

DE Gewerbegebietsentwicklung im vorhandenen Bestand in Jelgava/LV (Gesamtgröße 23 ha, davon 111.000 qm Gebäudefläche)

PL Zagospodarowanie terenów po-przemysłowych w Jelgawie na Łotwie (obszar 23 h, 111 000 m² powierzchni użytkowej)

RU Развитие существующей инфраструктуры в Елгаве (Латвия) (площадь территории 23 га, площадь зданий 111 000 кв.м)

EN The former »RAF« minibus factory in Jelgava/LV is being successfully converted by a private investor into a production hall for rent.

DE Die ehemalige Minibusfabrik »RAF« in Jelgava/LV wurde erfolgreich durch einen privaten Investor in eine Produktionshalle umgewandelt.

PL Byle zakłady RAF produkujące minibusy w Jelgawie na Łotwie z sukcesem przekształcone przez inwestora prywatnego na halę produkcyjną do wynajęcia.

RU Бывший завод по выпуску микроавтобусов »RAF« в Елгаве (Латвия) успешно реконструирован частным инвестором в производственный цех под сдачу в аренду.

Development

Regional profiling of industrial zones

EN Regional profiling of industrial zones

Rather than with the usual competition among municipalities for investors, the requirements of large and specialised enterprises can be met better if planning and marketing of industrial sites are coordinated within the region.

To make use of this unused potential, a multi-stage planning procedure for large-scale business sites had been developed in the project »South Baltic Arc« for Mecklenburg-Vorpommern and then transferred by SEBCo to the Baltic States. Zemgale Region/ LV and Siauliai County/ LT selected, respectively, 10 and 11 industrial areas near medium-sized cities, defined planning principles and elaborated regionally coordinated marketing profiles. Active marketing to domestic and international investors started by producing multi-language promotion material.

The »South Baltic Arc« planning method was adapted in three ways. (1) Due to the different real estate market in the Baltic States, the method was expanded to include brownfield development. (2) The sites are profiled in a way that considers not only the needs of potential investors but also existing local economic clusters. (3) Furthermore, regional coordination also included smaller industrial areas, with a view to the needs of specialised businesses.

EN Large scale development area (100 ha) near Tytuvėnai/LT

DE Großgewerbestandort (100 ha) in der Nähe von Tytuvėnai / LT

PL Duże tereny inwestycyjne (100 h) koło Tytuvėnai na Litwie

RU Крупная производственная площадка (100 га) близ Титувеня (Литва)

DE Regionale Vermarktung von Gewerbeflächen

Verglichen mit der typischen Konkurrenz einzelner Gemeinden um Investoren kann auf die Ansprüche großer und spezialisierter Unternehmen besser eingegangen werden, wenn Planung und Vermarktung von Gewerbeflächen innerhalb der Region abgestimmt werden.

Um dieses Potential besser zu nutzen, wurde innerhalb des Projektes »South Baltic Arc« ein mehrstufiges Planungsverfahren für Großgewerbegebiete in Mecklenburg-Vorpommern / DE entwickelt. Durch SEBCo wurde es nun auf die Baltischen Staaten übertragen. Die Region Zemgale / LV und der Kreis Siauliai / LT haben 10 bzw. 11 Gewerbegebiete in der Nähe von Mittelstädten ausgewählt, Planungsziele bestimmt und regional abgestimmte Marketingprofile erarbeitet. Mit der Erstellung mehrsprachiger Standortbroschüren hat die aktive Vermarktung für nationale und internationale Investoren begonnen.

Die Planungsmethode aus »South Baltic Arc« wurde dabei in dreierlei Hinsicht angepasst. (1) Aufgrund des andersartigen Immobilienmarktes in den Baltischen Staaten wurde die Methode um Gewerbegebietsentwicklung im vorhandenen Bestand (»brown field«) ergänzt. (2) Die Gebietsprofile berücksichtigen nicht nur die Bedürfnisse der Investoren, sondern auch bestehende Betriebe vor Ort. (3) Die regionale Profilierung schließt auch kleinere Gewerbegebietsstandorte für spezialisiertes Gewerbe mit ein.

PL Regionalny profil stref przemysłowych

Poprzez odpowiednie skoordynowanie planowania i promocji stref przemysłowych w regionie, miasta nie rywalizują ze sobą o inwestycje i potrafią lepiej spełniać wymagania dużych i wyspecjalizowanych przedsiębiorstw.

W celu wykorzystania tego »uśpionego« potencjału, w ramach projektu Łuk Południowego Bałtyku opracowano wieloetapową procedurę planowania dużych terenów inwestycyjnych dla Meklemburgii-Pomorze Przednie, a następnie poprzez projekt SEBCo doświadczenie to przeniesiono do krajów bałtyckich. Region Semigalia na Łotwie i Obwód Szawelski na Litwie wybrały odpowiednio 10 i 11 obszarów przemysłowych w pobliżu miast średniej wielkości, określiły dla nich zasady planistyczne i opracowały regionalnie skoordynowane profile marketingowe. Uruchomiono aktywne działania marketingowe wobec inwestorów krajowych i zagranicznych poprzez opracowanie materiałów promocyjnych w kilku językach.

Metoda planistyczna wypracowana w projekcie »Łuk Południowego Bałtyku« została zaadaptowana na trzy sposoby. (1) Ze względu na różnice pomiędzy rynkami nieruchomości w krajach bałtyckich, metodę tę poszerzono o zagospodarowanie terenów po-przemysłowych. (2) Tereny są tak przygotowywane, aby uwzględniały potrzeby nie tylko potencjalnych inwestorów, ale również istniejących lokalnych klastrów gospodarczych. (3) Ponadto, w ramach koordynacji regionalnej ujęto również mniejsze obszary inwestycyjne z uwzględnieniem potrzeb działalności wyspecjalizowanych firm.

RU Региональное планирование промышленных зон

В отличие от традиционной схемы, при которой муниципалитеты конкурируют между собой за привлечение инвесторов, требования крупных и специализированных предприятий удовлетворяются лучше в тех случаях, когда планирование и продвижение промышленных зон координируются в масштабах всего региона.

Чтобы задействовать этот не используемый пока потенциал, в рамках проекта »Южная Балтийская дуга« была разработана многоэтапная процедура планирования крупных деловых зон для земли Мекленбург - Передняя Померания, которая затем была передана через SEBCo всем прибалтийским государствам. Так, в регионе Земгале (Латвия) и в губернии Шяуляй (Литва) были выбраны соответственно 10 и 11 промышленных зон близ небольших городов, определены принципы планирования и выработаны маркетинговые схемы с координацией на региональном уровне. Активное продвижение среди внутренних и зарубежных инвесторов началось с выпуска рекламных материалов на нескольких языках.

Метод планирования »Южная Балтийская дуга« был адаптирован в трёх аспектах. (1) Вследствие различий на рынках недвижимости балтийских государств в методику было включено развитие существующей инфраструктуры. (2) Площадки были структурированы с учётом потребностей не только потенциальных инвесторов, но и существующих местных экономических кластеров. (3) Кроме того, региональное координирование распространялось на небольшие промышленные площадки, исходя из интересов специализированных предприятий.

EN The Usedomer Bäderbahn is a successful example for revitalising a secondary railway line in Germany.

DE Die Usedomer Bäderbahn ist ein erfolgreiches Beispiel für die Revitalisierung einer Nebenbahnstrecke in Deutschland.

PL Linia kolejowa Usedomer Bäderbahn jest przykładem udanej rewitalizacji linii regionalnej w Niemczech.

RU Узедомская курортная дорога - пример успешной модернизации второстепенной железной дороги в Германии.

EN Engine driver of the new train on the railway line between Reda and Hel in Poland

DE Lokführer der neuen Züge auf der Bahnstrecke von Reda nach Hel in Polen

PL Maszynista nowego pociągu linii kolejowej na trasie Reda-Hel

RU Машинист нового поезда железной дороги между Редой и Хелом в Польше

Accessibility

Revitalisation of secondary railway lines

EN Revitalisation of secondary railway lines

Railway connections are important for the viable accessibility of medium-sized towns in the South Baltic Arc. SEBCo initiated a West-East experience transfer for revitalising secondary railway lines. At transnational exchange workshops and on study trips, good examples from West Europe were analysed together and adapted to the conditions in the new EU member states.

Parallel to this, pilot actions in Poland (Pomorskie and Warminsko-Mazurskie voivodships) and Russia (Kaliningrad Oblast) analysed regional needs and selected potential lines for revitalisation. For instance, in the Kaliningrad region the entire secondary network requires improvements in the fields of infrastructure, organisation, finances and technology. In order to implement practical revitalisation strategies, support from local stakeholders is crucial. They have therefore been familiarized at an early stage with contemporary best practices for railway revitalisation and included in the conceptual work through the staging of a series of regional meetings.

On the basis of these concrete experiences, recommendations for transfer could be derived that take note of the special situations in Poland and Russia.

DE Revitalisierung von Bahnnebenstrecken

Bahnverbindungen sind wichtig für eine gute Erreichbarkeit von Mittelstädten im südlichen Ostseebogen. SEBCo initiierte einen West-Ost-Transfer von Erfahrungen bei der Revitalisierung von Bahnnebenstrecken. Auf transnationalen Seminaren und Exkursionen wurden gute Beispiele aus Westeuropa analysiert und an die Bedingungen in den neuen EU-Mitgliedsstaaten und Russland angepasst.

Parallel dazu wurden im Rahmen von Pilotmaßnahmen in Polen (Wojewodschaft Pommern und Ermland-Masuren) und Russland (Oblast Kaliningrad) regionale Erfordernisse analysiert und potentielle Strecken für eine Revitalisierung ausgewählt. Im Kaliningrader Gebiet zeigte sich dabei, dass eine Erneuerung der Infrastruktur, Organisation und Technik des gesamten Bahnnebenstreckennetzes erforderlich ist. Für eine erfolgreiche Umsetzung der Revitalisierungsstrategien ist die Unterstützung lokaler Entscheidungsträger entscheidend. Deshalb wurde diese zu einem sehr frühen Zeitpunkt mit erfolgreichen Beispielen für die Revitalisierung von Bahnnebenstrecken vertraut gemacht und über eine Reihe regionaler Veranstaltungen in die konzeptionelle Arbeit vor Ort eingebunden.

Auf der Basis dieser konkreten Erfahrungen entstanden Handlungsempfehlungen, welche die besonderen Bedingungen in Polen und Russland berücksichtigen.

PL Rewitalizacja kolei regionalnych

Połączenia kolejowe mają duże znaczenie dla dostępności miast średniej wielkości znajdujących się na obszarze Łuku Południowego Bałtyku. Projekt SEBCo zainicjował transfer doświadczeń z zachodu na wschód z zakresu rewitalizacji regionalnych linii kolejowych. Przeprowadzono ponad-narodowe warsztaty wspierając wymianę doświadczeń, a na wizytach studyjnych prezentowano pozytywne przykłady z Europy Zachodniej, które następnie analizowano i dostosowywano do warunków w nowych państwach członkowskich UE.

Równoległe do tych działań w Polsce (województwo pomorskie i warmińsko-mazurskie) i w Rosji (Obwód Kaliningradzki) przeprowadzono pilotaż w celu dokonania analizy potrzeb regionalnych i wyboru linii kolejowych do rewitalizacji. Na przykład w regionie Kaliningradzkim okazało się, że cała sieć regionalna wymaga remontów infrastruktury, lepszej organizacji, nowych zasad finansowania i technologii. Do wdrożenia praktycznych planów rewitalizacji konieczne jest wsparcie z poziomu lokalnego. Dlatego też lokalne grupy interesu zostały zapoznane już na wstępnym etapie działań z najlepszą współczesną praktyką w zakresie rewitalizacji linii kolejowych i włączone w prace koncepcyjne w ramach serii spotkań regionalnych.

Na podstawie takich konkretnych doświadczeń można było sformułować zalecenia uwzględniające sytuację w Polsce i w Rosji.

RU Модернизация железных дорог второстепенного значения

Железнодорожное сообщение крайне важно для обеспечения доступности небольших городов Южной Балтийской дуги. SEBCo инициировал передачу опыта с Запада на Восток для модернизации местных железнодорожных линий. В ходе международных семинаров и ознакомительных поездок удачные примеры из Западной Европы были проанализированы и адаптированы к условиям новых стран-членов ЕС.

Параллельно с этим в рамках пилотных проектов в Польше (воjewództва Поморское и Варминско-Мазурское) и России (Калининградская область) были проанализированы региональные потребности и отобраны потенциальные линии для модернизации. Например, в Калининградской области вся сеть второстепенных железных дорог требует модернизации в отношении инфраструктуры, организации, финансирования и технологий. Для реализации практических планов модернизации крайне необходима поддержка местных заинтересованных сторон. Поэтому они уже на раннем этапе были ознакомлены с современным успешным опытом модернизации железных дорог и вовлечены в работу по выработке концепции в ходе нескольких региональных совещаний.

На основе этого практического опыта были составлены рекомендации с учётом особых условий в Польше и России.

EN The current secondary railway network in Kaliningrad region/Russia

DE Das aktuelle Bahnnebenstreckennetz im Kaliningrader Gebiet/Russland

PL Obecna regionalna sieć linii kolejowych w Obwodzie Kaliningradzkim, Rosja

RU Текущее состояние сети второстепенных железных дорог в Калининградской области (Россия)

EN New trains have been operating on the line since 2005.

DE Neue Züge bedienen diese Strecke seit 2005.

PL Nowe pociągi kursują na tej linii od 2005 roku.

RU Новые поезда ходят на линии с 2005 года.

EN Modernised control station in Władysławowo

DE Modernisierte Kontrollstation im Bahnhof Władysławowo

PL Zmodernizowana sterownia we Władysławowie

RU Модернизированный диспетчерский пункт во Владиславо

Accessibility

The example of the Reda – Hel railway line in Poland

EN Numbers of inhabitants and overnight stays (in red) in municipalities along the Reda – Hel railway line

DE Anzahl der Einwohner und Übernachtungen (in red) in den Gemeinden entlang der Bahnstrecke Reda – Hel

PL Liczba mieszkańców i noclegów (na czerwono) w gminach wzdłuż linii kolejowej Reda – Hel

RU Количество жителей и туристов (красным цветом) в муниципальных образованиях вдоль ж/д линии Редя – Хель

EN The example of the Reda – Hel railway line in Poland

In Pomorskie voivodeship / PL, a general analysis identified eight potential railway lines for revitalisation. Based on a wide set of indicators, the track Reda – Hel was selected as a pilot. It links the Tricity Gdansk-Sopot-Gdynia with the Hel peninsula, a popular tourist destination.

From the very beginning, coordination meetings with local authorities, railway companies and other stakeholders took place. In the further process three options for revitalisation with different priorities (free competition, regulated competition, ecological focus) were developed. The mayors of the municipalities concerned favoured the concept of a regulated competition that integrates all modes of transport. A feasibility study defined a set of relevant practical measures (e.g. integrated stations, adjusting bus traffic to train timetables, bicycle rental).

The revitalisation concept has found strong support from the stakeholders in the region. The political process to include the project into the regional EU-programme has already started. SEBco therefore created a promising basis for further implementation through EU structural funds.

DE Das Beispiel der Bahnstrecke Reda – Hel in Polen

In der Wojewodschaft Pommern / PL hat eine Basisstudie zunächst acht Bahnstrecken mit Potenzialen für eine Revitalisierung identifiziert. Anhand eines Indikatorenkatalogs wurde die Strecke Reda-Hel als Modellvorhaben ausgewählt. Sie verbindet die Dreistadt Danzig-Sopot-Gdynia mit der Halbinsel Hel, einer bekannten Urlaubsregion.

Von Anfang an wurden Abstimmungsrunden zwischen Gemeinden, Bahngesellschaften und anderen lokalen Akteuren durchgeführt. Im Laufe des Prozesses wurden drei Optionen für die Revitalisierung entwickelt: Freie Konkurrenz, regulierte Konkurrenz, ökologische Orientierung. Die Bürgermeister der betroffenen Gemeinden bevorzugten das Konzept der regulierten Konkurrenz, das alle Verkehrsträger integriert. Eine Machbarkeitsstudie zeigt eine Reihe konkreter Maßnahmen auf (z.B. Bahnhöfe als Knotenpunkte, Abstimmung der Fahrpläne von Bus und Bahn, Fahrradverleih).

Das Revitalisierungskonzept wird von den Entscheidungsträgern in der Region ausdrücklich unterstützt. Der politische Prozess zur Aufnahme des Projekts in das regionale EU-finanzierte Programm für Bahnstrecken hat bereits begonnen. SEBco hat dadurch eine viel versprechende Basis zur weiteren Umsetzung mit Hilfe der EU-Strukturfonds geschaffen.

PL Przykład linii kolejowej Reda – Hel w Polsce

Analiza przeprowadzona w województwie pomorskim wyłoniła osiem linii kolejowych potencjalnie przeznaczonych do rewitalizacji. W oparciu o szeroki zestaw wskaźników do pilotażu wybrano trasę Reda – Hel. Łączy ona Trójmiasto (Gdańsk – Sopot – Gdynia) z Półwyspem Helskim, popularnym celem wycieczek turystycznych.

Od samego początku pracom towarzyszyły spotkania koordynacyjne z władzami lokalnymi, spółkami kolejowymi i innymi grupami interesu. Opracowano trzy alternatywne warianty rewitalizacji (»kolejowy«, »konkurencja regulowana«, »ekologiczny«). Włodarze gmin wybrali koncepcję »konkurencji regulowanej«, łączącej w sobie różne gałęzie transportu. W ramach studium przypadku zdefiniowano zestaw działań praktycznych (np. stworzenie zintegrowanych węzłów, dostosowanie rozkładu jazdy autobusów do rozkładu jazdy pociągów, umożliwienie wypożyczenia rowerów).

Koncepcja rewitalizacji uzyskała ogromne wsparcie samego regionu. Uroczomiono już działania, które pozwolą na złożenie projektu do regionalnego programu operacyjnego w części przeznaczonej dla linii kolejowych. Projekt SEBco stworzył obiecującą podstawę do dalszych działań wdrożeniowych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych.

RU Пример железной дороги Редя – Хель в Польше

В Поморском воеводстве (Польша) общий анализ выявил восемь железнодорожных линий для потенциальной модернизации. Исходя из широкого набора различных показателей, в качестве пилотного проекта была выбрана линия Редя - Хель, которая соединяет три города Гданьск, Сопот и Гдыня с полуостровом Хель - популярным туристическим районом.

С самого начала были проведены координационные совещания с местными властями, железнодорожными компаниями и другими заинтересованными сторонами. В ходе дальнейших действий были определены три различных приоритетных направления (свободная конкуренция, регулируемая конкуренция, упор на экологию). Мэры соответствующих муниципалитетов выбрали концепцию регулируемой конкуренции, интегрирующую все виды транспорта. В технико-экономическом обосновании был определен набор практических мероприятий (напр., интегрированные железнодорожные узлы, согласование расписания автобусного движения, прокат велосипедов).

Концепция модернизации нашла активную поддержку среди заинтересованных сторон региона. Уже запущен политический процесс по включению этого проекта в региональную программу развития железных дорог. Таким образом, SEBco создал многообещающую базу для дальнейшей реализации через фонды структурного развития ЕС.

EN SEBco has enabled several SMEs, e.g. Thoms from Rostock/DE, to expand international activities.

DE SEBco hat einigen KMU ermöglicht ihre internationalen Aktivitäten zu erweitern, z.B. Thoms Metallbau aus Rostock/ DE.

PL Dzięki projektowi SEBco kilka MŚP, między innymi firma Thoms z Rostoku, Niemcy, poszerzyło zakres swojej działalności o rynki zagraniczne.

RU Благодаря SEBco несколько МСП смогли расширить свою международную деятельность, как например, фирма Thoms из Ростка (Германия).

EN Presentations and meetings at international and regional fairs are good opportunities to find partners.

DE Präsentationen und Treffen auf internationalen und regionalen Messen sind gute Gelegenheiten zur Partnersuche.

PL Prezentacje i spotkania na targach międzynarodowych i regionalnych stanowią dobrą okazję do nawiązania współpracy z nowymi partnerami.

RU Презентации и встречи на международных и региональных выставках дают прекрасную возможность найти партнёров.

Networking

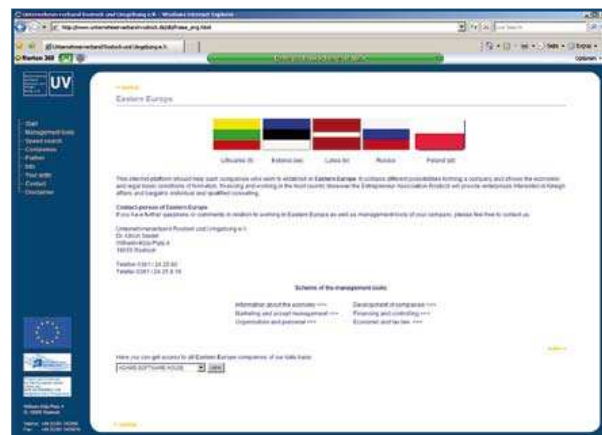
Internationalisation of SMEs

EN Internationalisation of SMEs

Small and medium-sized enterprises (SMEs) are the backbone for economic development in the South Baltic Arc. The recent enlargement of the EU and growing trade with Russia have boosted their opportunities in foreign markets.

SEBco promoted SMEs by using the dynamics of fast-paced business sectors and improving their capacity to set up international chains of production. The basis for this is an international network of business support organisations in the participating regions. It developed common tools to initiate direct cooperation between SMEs in the fields of development, production and marketing of innovative products as well as the use of new technologies. A database contains more than 250 SMEs in the South Baltic Arc, differentiated by region and lines of business (see <http://www.unternehmerverband-rostock.de/db>). Management tools that can be used in all participating countries were elaborated. Cooperation fairs provided arenas for the important face-to-face contacts between SMEs.

Several companies have already signed new international cooperation contracts as a result of these measures.

EN The SEBco database contains enterprises from Germany, Poland, Latvia, Lithuania and Russia.

DE Die SEBco Kooperationsdatenbank enthält Unternehmen aus Deutschland, Polen, Lettland, Litauen und Russland.

PL Baza danych SEBco zawiera przedsiębiorstwa z Niemiec, Polski, Litwy, Łotwy oraz Rosji.

RU Кооперативный банк данных SEBco содержит предприятия из Германии, Польши, Литвы, Латвии и России.

DE Internationalisierung von KMU

Kleine und mittlere Unternehmen (KMU) sind das Rückgrat der wirtschaftlichen Entwicklung im südlichen Ostseebogen. Die Osterweiterung der EU und wachsende Handelsbeziehungen mit Russland erweitern ihre Möglichkeiten, auf ausländischen Märkten aktiv zu werden.

SEBco unterstützt KMU darin, die Dynamik gegenwärtiger Wachstumsbranchen zu nutzen und internationale Produktionsketten aufzubauen. Grundlage dafür ist ein internationales Netzwerk von Wirtschaftsförderungsinstitutionen in den beteiligten Ländern. Die direkte Zusammenarbeit zwischen KMU in den Bereichen Entwicklung, Produktion und Marketing innovativer Produkte sowie dem Einsatz von neuen Technologien wurde angestoßen. Eine Kooperationsdatenbank beinhaltet mehr als 250 KMU aus dem südlichen Ostseebogen, aufgeschlüsselt nach Region und Branchen (siehe <http://www.unternehmerverband-rostock.de/db>). Managementleitfäden geben Firmen Hinweise für die Aktivitäten in allen beteiligten Regionen. Auf Kooperationsmärkten boten sich den KMU Gelegenheiten für persönliche Gespräche mit potentiellen Partnern.

Bereits jetzt haben einige Unternehmen neue internationale Kooperationsverträge geschlossen.

PL Internacjonalizacja MŚP

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są »kręgosłupem« rozwoju gospodarczego na obszarze Łuku Południowego Bałtyku. Niedawne rozszerzenie UE oraz rozwój handlu z Rosją dodatkowo wzmocniły pozycję i możliwości rozwoju MŚP na rynkach zagranicznych.

Promocja MŚP w ramach projektu SEBco odbywała się z wykorzystaniem dynamiki szybko rozwijających się sektorów i podnoszenia ich zdolności do tworzenia międzynarodowych łańcuchów produkcji. Podstawą tych działań jest międzynarodowa sieć organizacji otoczenia biznesu w poszczególnych regionach realizujących projekt. Opracowano wspólne narzędzia ułatwiające bezpośrednią współpracę pomiędzy MŚP w dziedzinie rozwoju, produkcji i marketingu produktów innowacyjnych oraz wykorzystania nowych technologii. W bazie danych znajduje się ponad 250 MŚP z obszaru Łuku Południowego Bałtyku, w podziale na regiony i rodzaje działalności (zobacz: <http://www.unternehmerverband-rostock.de/db>). Opracowano narzędzia do zarządzania, które można stosować we wszystkich uczestniczących krajach. Targi współpracy posłużyły jako miejsce ważnych spotkań bezpośrednich MŚP.

Kilka firm podpisało już nowe międzynarodowe kontrakty w wyniku tych działań.

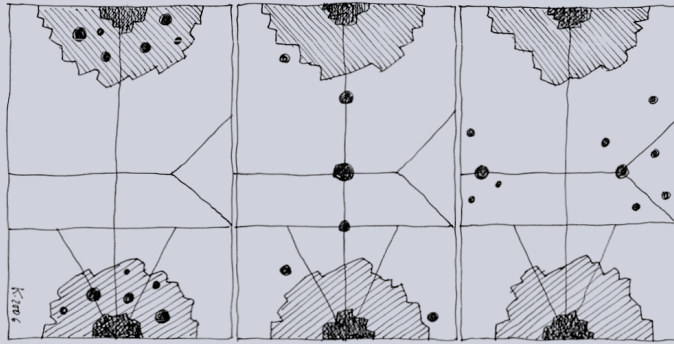
RU Выход МСП на международные рынки

Малые и средние предприятия (МСП) составляют костяк экономического развития Южной Балтийской дуги. Последнее расширение ЕС и растущий товарооборот с Россией открыли широкие возможности на зарубежных рынках.

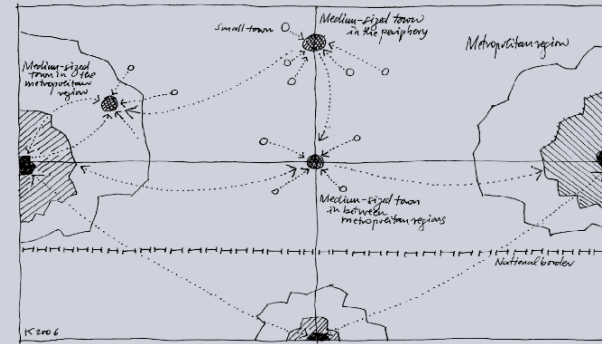
SEBco поддерживает МСП за счёт использования динамики быстро развивающихся секторов экономики и способствует улучшению организации интернациональных производственных процессов. Основой для этого является международная сеть организаций поддержки бизнеса в регионах-участниках, в рамках которой разработаны общие инструменты для поощрения прямого сотрудничества между МСП в области разработки, производства и маркетинга инновационной продукции и применения новых технологий. База данных включает в себя более 250 МСП Южной Балтийской дуги, классифицированных по региону и направлению деятельности (см. <http://www.unternehmerverband-rostock.de/db>). Также были выработаны административные инструменты, которые могут применяться во всех странах-участниках. Ярмарки сотрудничества представили площадку для важных прямых контактов между МСП «лицом к лицу».

В результате данных мероприятий несколько компаний уже подписали новые международные договоры о сотрудничестве.

Medium-sized towns in the periphery of metropolitan regions Medium-sized towns on the edge of metropolitan regions Medium-sized towns in the periphery of metropolitan regions

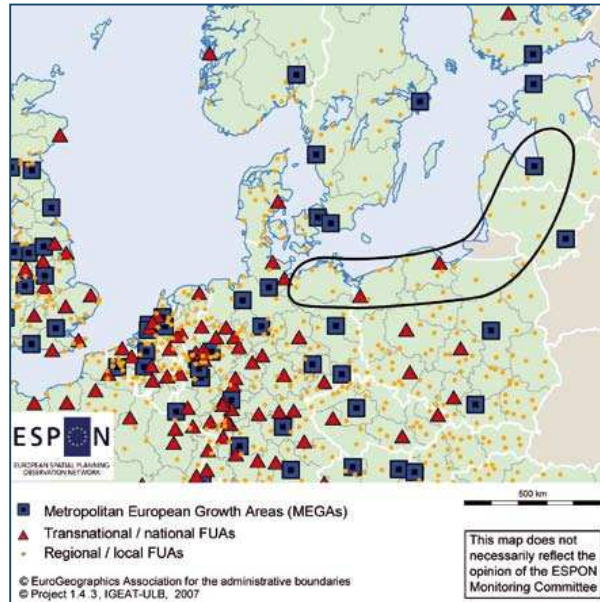

- EN** There are three basic types of medium-sized towns in the South Baltic Arc.
- DE** Es gibt drei Grundtypen von Mittelstädten im südlichen Ostseebogen.
- PL** Na obszarze Łuku Południowego Bałtyku występują trzy podstawowe rodzaje miast średniej wielkości.
- RU** Имеются три основные типа небольших городов на территории Южной Балтийской дуги.

Support

Strengthening the role of medium-sized towns

EN Strengthening the role of medium-sized towns

The models developed and tested within SEBCo demonstrate how the inherent development potential of medium-sized towns can be tapped.

However, the international exchange and experiences from the pilot actions showed that their success will be determined by the concrete local, regional and (supra-)national frameworks. This has both of the following implications:

- Superordinate policies ought to support the self-initiative of peripheries instead of concentrating on the growth of metropolises in a one-sided way.
- The administrations in the regions should be flexible and willing to use the available »room for manoeuvre« in a cooperative way.

Hence it can be seen that people, especially people with the proper visions, can be more important for developing remote areas than hard development factors such as infrastructure. The SEBCo paper »Medium-sized towns as development motors in peripheries« contains our common visions in this respect. As the essence of two years of cooperation, they give an impetus for local, regional, national and supranational decision-makers in the »South Baltic Arc« and beyond.

- EN** The South Baltic Arc has a number of medium-sized towns but only three major conurbations (Riga, »Tricity« Gdansk-Sopot-Gdynia, Szczecin).
- DE** Im südlichen Ostseebogen gibt es eine Vielzahl von Mittelstädten und nur drei größere Ballungsräume (Riga, »Dreistadt« Danzig-Sopot-Gdynia, Stettin).
- PL** Na obszarze »Łuku Południowego Bałtyku« znajduje się wiele miast średniej wielkości, ale tylko trzy duże aglomeracje (Ryga, Trójmiasto Gdańsk - Sopot - Gdynia, Szczecin).
- RU** На Южной Балтийской дуге имеется целый ряд небольших городов и лишь три городские агломерации в ЕС (Рига, Трехградье Гданьск-Сопот-Гдыня, Щецин) и Калининград.

DE Stärkung der Rolle von Mittelstädten

Die im Rahmen von SEBCo entwickelten und erprobten Handlungsansätze zeigen, wie die Entwicklungspotentiale von Mittelstädten erschlossen werden können.

Die Ergebnisse des internationalen Austauschs und die Erfahrungen aus den Pilotmaßnahmen verdeutlichen aber auch, dass deren Erfolg von konkreten lokalen, regionalen und (supra-)nationalen Rahmenbedingungen abhängt. Daraus ergeben sich zwei Schlüsse:

- Die Politik übergeordneter Ebenen sollte die Eigeninitiative der Peripherien unterstützen statt einseitig auf das Wachstum der Metropolen zu setzen.
- Die Verwaltungen in den Regionen müssen noch flexibler werden und bereit sein, Kooperationen einzugehen, um vorhandene Handlungsspielräume optimal zu nutzen.

Menschen und insbesondere Menschen mit Visionen können wichtiger für die Raumentwicklung abseits der Metropolen sein als harte Standortfaktoren wie Infrastruktur. Das SEBCo Strategiepapier zu »Mittelstädten als Entwicklungsmotoren in der Peripherie« ist unsere gemeinsame Vision in diesem Sinne. Als Ergebnis unserer zweijährigen Zusammenarbeit soll es einen Anstoß für Entscheidungsträger im südlichen Ostseebogen und darüber hinaus geben.

PL Wzmacnianie roli miast średniej wielkości

Opracowane i przetestowane w ramach projektu SEBCo modele wskazują na możliwości wykorzystania wewnętrznego potencjału rozwojowego miast średniej wielkości.

Jednak jak wynika z doświadczeń międzynarodowych oraz z działań pilotażowych, sukces proponowanych rozwiązań zależeć będzie od konkretnych uwarunkowań lokalnych, regionalnych i (ponad)narodowych. Implikacje są dwójakie:

- Polityka wyższego szczebla powinna zastąpić jednostronną koncentrację na rozwoju metropolii wsparciem dla inicjatyw obszarów peryferyjnych.
- Administracje regionalne powinny być nawet bardziej elastyczne i korzystać z dostępnych możliwości na zasadach współpracy.

Jak widać, rozwój obszarów peryferyjnych może w większym stopniu skorzystać z zaangażowania ludzi z wizją, niż z twardych czynników rozwoju, takich jak infrastruktura. Opracowanie, jakie powstało w ramach projektu SEBCo »Miasta średniej wielkości jako motory rozwoju na obszarach peryferyjnych« przedstawia naszą wspólną wizję. Jest ono podsumowaniem dwuletniej współpracy i wnosi nowe bodźce do działania lokalnych, regionalnych, krajowych i ponadnarodowych decydentów na obszarze »Łuku Południowego Bałtyku« i poza nim.

RU Усиление роли небольших городов

Модели, разработанные и протестированные в рамках SEBCo, демонстрируют, как эффективно можно раскрыть внутренний потенциал развития небольших городов.

Однако международные консультации и опыт пилотных проектов показали, что их успех определяется конкретными местными, региональными и национальными, а также международными структурами. При этом предполагается следующее:

- центральная политика должна поддерживать инициативу периферийных областей, а не концентрироваться на одностороннем развитии метрополий.
- администрации в регионах должны проявлять больше гибкости и быть готовы сотрудничать, используя имеющееся »место для манёвра«.

Таким образом, можно видеть, что люди, в особенности люди с реальными представлениями, могут быть важнее для развития удалённых районов, чем такие чёткие факторы развития, как инфраструктура. В документе SEBCo »Небольшие города как импульсы для развития периферии« изложены наши общие представления по этому вопросу. Как результат двух лет сотрудничества они дают импульс для людей, принимающих решения на местном, национальном и международном уровне в регионах »Южной Балтийской дуги« и за её пределами.

Germany

Ministry for Transport, Building and Regional Development Mecklenburg-Vorpommern (Lead Partner)

Spatial Planning Department
Mr. Bernhard Heinrichs and Mr. Karl Schmude
DE-19048 Schwerin
Phone: +49 385 588 8431
Fax: +49 385 588 8042
bernhard.heinrichs@vm.mv-regierung.de
karl.schmude@vm.mv-regierung.de
www.vm.mv-regierung.de

Employers' Association Rostock

Mr. Ulrich Seidel
Wilhelm-Külz-Platz 4
DE-18055 Rostock
Phone: +49 381 242 580
Fax: +49 381 242 5818
uv.sekretariat@unternehmerverband-rostock.de
www.unternehmerverband-rostock.de

Poland

Office of the Marshal of the Zachodniopomorskie Voivodeship

Ms. Anna Smentek
Korsarzy 34 St.
PL-70 540 Szczecin
Phone: +48 91 48 15 036
Fax: +48 91 48 93 986
asmentek@wzp.pl, planowanie@wzp.pl
www.um-zachodniopomorskie.pl

West Pomeranian Regional Development Agency

Mr. Jacek Baraniecki
Stojsława 2 St.
PL-70 223 Szczecin
Phone: +48 91 43 24 038
Fax: +48 91 48 82 626
zarzad@zarr.com.pl
www.zarr.com.pl

Office of the Marshal of the Pomorskie Voivodeship

Ms. Monika Cholewczynska
Okopowa 21/27
PL-80 810 Gdansk
Phone: +48 58 32 61 684
Fax: +48 58 32 61 688
m.cholewczynska@woj-pomorskie.pl
www.woj-pomorskie.pl

Pomorskie Development Agency

Mr. Marcin Piątkowski
Piwna 36/39 St.
PL-80 831 Gdansk
Phone: +48 58 32 33 100
Fax: +48 58 30 11 341
sekretariat@arpg.gda.pl
www.arpg.gda.pl

Office of the Marshal of the Warmińsko-Mazurskie Voivodeship

Ms. Lidia Wójtowicz
J. Piłsudskiego 7/9 Av.
Phone: +48 89 52 32 789
Fax: +48 89 52 32 609
dpr@warmia.mazury.pl
www.warmia.mazury.pl

Foundation »Support and Promotion of Enterprises in Warmia and Mazury«

Mr. Piotr Durski
Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32
PL-10 578 Olsztyn
Phone: +48 89 53 51 780
Fax: +48 89 53 51 784
sekretariat@fp.olsztyn.pl
www.fp.olsztyn.pl

Russia

Kaliningrad Regional Government

Mr. Vladimir Kuzin
D. Donskogo St. 1
RU-236000 Kaliningrad
Phone: +7 4012 59 93 18
Fax: +7 4012 22 88 81
economy.socio@gov.kaliningrad.ru
www.gov.kaliningrad.ru

Immanuel Kant State University of Russia

Ms. Anna Polyotkina
Aleksander Newskogo St. 14
RU-236041 Kaliningrad
Phone: +7 4012 53 38 10
Fax: +7 0112 33 83 22
korn@admin.albertina.ru, polyotkina@mail.ru
www.albertina.ru

Latvia

Zemgale Planning Region

Mr. Raitis Madzulis
Pasta Street 37
LV-3001 Jelgava
Phone: +371 630 27 845
Fax: +371 630 27 549
zpr@jrp.lv
www.zemgale.lv

Vidzeme Development Agency

Ms. Jolanta Vjakse
Lacplesa 1 St.
LV-4201 Valmiera
Phone: +371 43 81 350
Fax: +371 42 07 472
valmieras.birojs@vaa.lv
www.vidzemes-regions.lv

Lithuania

Governor's Administration of Taurage County

Mr. Simas Einikis
Vasario 16 - Osios St. 6
LT-72258 Taurage
Phone: + 370 44 65 51 18
Fax: + 370 44 66 20 09
simas@taurage.aps.lt
www.taurage.aps.lt

Governor's Administration of Siauliai County

Ms. Dalia Dijokaite
Vilniaus St. 263
LT-5400 Siauliai
Phone: + 370 41 52 45 30
Fax: + 370 41 52 45 36
development@siauliai.aps.lt
www.siauliai.aps.lt

Imprint

Published by Mecklenburg-Vorpommern

Ministry for Transport, Building and Regional Development Mecklenburg-Vorpommern
Spatial Planning Department
DE-19048 Schwerin

Overall Coordination, Text and Editing:

Landgesellschaft Mecklenburg-Vorpommern mbH
Lindenallee 2a, DE-19067 Leezen
Phone: +49 3866 404 0
Fax: +49 3866 404 490
landgesellschaft@lgm.de
www.landentwicklung-mv.de

Layout and Design:

Maik Gleitsmann - Büro für visuelle Gestaltung
Körnerstraße 5, DE-19055 Schwerin
www.maikgleitsmann.de